

Møtereferat

Til: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtegruppe: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtetid og -sted: 27.10.2022, kl. 9:15-11:30, Akersgata 51 og Teams
Til stede: Sølve Brenn Jerm, Asker kommune
Kristin Siem Utne, Bærum kommune
Anders Jørstad, Lillestrøm kommune
Lena Hammer, Lillestrøm kommune
Henrik Backe Langum, Lørenskog kommune
Peder Persen Fostvedt, Lørenskog kommune
Tessa Barnett, Nordre Follo kommune
Camilla Lee Maana, BYM, Oslo kommune
Birte Mobraaten, BYM, Oslo kommune
Jonas Håland, BYM, Oslo kommune
Margrethe Lunder, KLI, Oslo kommune
Lise Weltzien, PBE, Oslo kommune
Ida Søgner Tveit, PBE, Oslo kommune
Kirsti Mobråten Gundersen, Ruter
Arne Torp, Statens vegvesen
Fredrik Dale Refling, Statens vegvesen
Stig Hagelid Fjeldstad, Bane NOR
Håkon Heløe, Statsforvalteren i Oslo og Viken
Anniken Reinertsen, Viken fylkeskommune
Silje Andrea Sæverud, Viken fylkeskommune
Jon Moxnes Steineke, Viken fylkeskommune
Referent: Lise Weltzien og Ida Søgner Tveit
Referatdato: 28.10.2022
Status: Utkast
Saksnummer: 201601716
Neste møte: 24.11.2022

Møtereferat

1 Godkjenning av dagsorden

PBE foreslo å endre rekkefølge på innledning under punkt 4, ved at 4.iii kommer til sist. Dagsorden ble godkjent med endring.

2 Godkjenning av referat

Referat fra sist møte ble godkjent.

3 Status for prosjekter i bybåndet

3.1 Knutepunktprosjektet

PBE har fått noen tilbakemeldinger på verktøyet, og noen endringer vil bli gjort før endelig lansering som følge av tilbakemeldinger. Verktøyet vil lanseres fredag 4. november på Kulturhuset i Oslo. Informasjon om arrangementet er publisert i arbeidsgruppen team på Teams og på plansamarbeidet.no.

3.2 Parkeringsprosjektet

PBE orienterte om at sluttleveransen i parkeringsprosjektet nå er sammenfattet og publisert som et eget tiltak for helhetlig parkeringspolitikk på tiltak.no.

4 Handel, bylogistikk og regional næringsutvikling

Formålet med møtet er å få en oppdatert informasjon om prosjekter og kunnskap relevant for hovedtema. I tillegg er det et mål å diskutere mulig innretning og prosess for et fremtidig utviklingsprosjekt om bylogistikk.

Bakgrunn

Nasjonale og regionale mål for klima- og miljø og retningslinjer for lokalisering av virksomheter og bylogistikk i den regionale planen er bakgrunnen for møtet. Arbeidsgruppen har hatt handel og bylogistikk som tema på tidligere møter, herunder fått jevnlig oppdateringer om prosjekter relevante for handel og bylogistikk. Det har også vært diskutert behov for et prosjekt i tidligere møte i arbeidsgruppen.

4.1 Sluttleveranse i detaljhandelsprosjektet v/ Ida Søgne Tveit

Prosjektleder i PBE, Ida Søgne Tveit, orienterte om sluttleveransen i detaljhandelsprosjektet. Målet med prosjektet har vært å få økt kunnskap om endringer i varehandel, og mulige implikasjoner for fysisk planlegging av bærekraftige byer og tettsteder. Se vedlagte presentasjon, vedlegg 2, for flere detaljer. Sluttleveransen er en nettside der brukere kan se ulike vurderingsgrunnlag ifm. lokalisering av handelsvirksomheter. [Sluttleveransen er tilgjengelig her.](#)

Det er fremdeles endringer i handelsmønstre som vi ikke har nok kunnskap om, og til dels oppleves det som en utfordring at mål for lokalisering ikke er tydelig nok. Noe av det prosjektet har bidratt til er gode faglige diskusjoner på tvers av aktører i regionen.

Spørsmål/innspill

Lørenskog har sett på verktøyet. Det inneholder mye kunnskap, men det råder usikkerhet i kommunen hvordan verktøy kan/bør tas i bruk.

SFOV spurte om definisjonen av plasskrevende varer, iom. at ulike kommuner har ulike definisjoner. På nettsiden er det delt inn i to definisjoner, iht. Oslo kommunes definisjon i deres KDP for varehandel og definisjonen brukt i Viken-kommuner.

4.2 Orientering om relevante prosjekt for bylogistikk v/ Jonas Håland, Bymiljøetaten i Oslo kommune

Bymiljøetaten presenterte utfordringsbildet for bylogistikk sett fra Oslo kommunes perspektiv, og ga en gjennomgang av prosjekter der Oslo kommune er involvert. Blant utfordringene er manglende villighet blant aktører til å teste og pilotere nye løsninger, for eksempel skilting. Se vedlagte presentasjon, vedlegg 3, for flere detaljer.

Spørsmål/innspill

- Er det blitt gjennomført prosjekter som innebærer en bredere definisjon av bylogistikk utover person- og godstransport, for eksempel massehåndtering og/eller bydrift (renovasjon, areal til utstyr mm)?

Svar: Elskede by har gjort en pilot på å kombinere varelevering med renovasjonsinnhenting. Oslo kommune er ikke lenger delaktig i prosjektet. Vi har ikke kjennskap til andre prosjekter som ser på dette.

- Hva er status for forprosjekt om bylogistikkplan Oslo? Innspill om at planen og arbeid i tilknytning til denne må være tverretattlig.

Svar: forprosjektet og eventuell beslutning om oppstart av helhetlig plan for bylogistikk i Oslo ligger til byrådsavdeling for miljø og samferdsel.

- Innspill om at nylig avsluttet parkeringsprosjekt og pågående arbeid med parkering i kommuner med fordel kan se på parkeringstiltak i sammenheng med arealbehov for bylogistikkformål.
- Varelevering til butikk vs. varelevering til personkunder. Hvordan skal plass til varelevering til personer sikres? Alle bygg krever en form for varelevering – hvordan sikrer vi at det skjer på et vis som er konfliktminimerende, og som sikrer en god håndtering av varetransport?

Svar/refleksjoner: det er flere juridiske aspekter ved varelevering, for eksempel leverandør og distributørens forsikringsansvar for varene. Det er viktig å tenke på hvordan varelevering skal skje i et hvert planarbeid, uavhengig av formål. Sett fra et klima- og miljøperspektiv mtp å redusere transport og gjøre områder mer trafikksikre er det viktigste er at varebilen er full. For å få til det må det gode systemer for på plass for varelevering.

4.3 Prosjekt “Foregangsby for utslippsfri tungtransport” v/ Margrethe Lunder, Klimaetaten i Oslo kommune

Klimaetaten (KLI) ved Margrethe Lunder presenterte etatens arbeid og ansvar for oppfølging av Oslo kommunes ambisiøse mål for klima og miljø. Etaten har mottatt midler fra Klimasats 2020-2025 til prosjektet “Foregangsby for utslippsfri tungtransport”. Målet med prosjektet er å sikre overgang til utslippsfri tungtransport. Prosjektet har fem innsatsområder. Se vedlagte presentasjon for flere detaljer. Av utfordringer for å nå målet er blant annet behov for arealer til ladeinfrastruktur og økonomi. Oslo kommune har etablert flere tilskuddsordninger som skal bidra til utslippsfrie tungtransport. KLI har også fått klimasatsstøtte til etablering av en nettside

med informasjon til aktører i bransjen: fossilfrilastebil.no. Se vedlagte presentasjon, vedlegg 4, for flere detaljer.

Spørsmål/innspill

- Er det andre enn Oslo kommune som har slike tilskuddsordninger?

Svar: Det er mulig at Viken fylkeskommune har noe.

- Det er viktig å tenke lade- og strømbehov og tilgang når nye formål som f.eks. kjøpesentre og handelsvirksomhet etableres.

4.4 Prosjekt “energistasjoner for grønn næringstransport” v/ Eva Næss Karlsen, Osloregionen

Prosjektleder og fagsjef i Osloregionen, Eva Næss Karlsen, presenterte prosjektet “energistasjoner for grønn næringstransport”. Prosjektet startet opp i høst, og det er mottatt støtte fra Klimasats. Prosjektet gjennomføres i samarbeid mellom Osloregionen og Østlandssamarbeidet. Målet med prosjektet er å bidra til økt ladeinfrastruktur for næringstransport i hele østlandsområdet. Prosjektet er inndelt i fem arbeidspakker, og har varighet 2022-2024. Blant annet er det gjennomført en foreløpig kartlegging av ulike mulige lokasjoner for energistasjoner, og det skal utarbeides en veileder for hvordan arbeid med energistasjoner kan og bør gjøres i kommunene. Se vedlagte presentasjon, vedlegg 5, for flere detaljer.

Prosjektet ønsker innspill fra aktører til gode veiledere som kan brukes som inspirasjon, samt tips for aktuelle leverandører av slike produkter. Prosjektet tar også gjerne imot tips til aktuelle tomter i egen kommune.

4.5 Refleksjoner om mulig utviklingsprosjekt om bylogistikk

PBE informerte om at hensikten med videre diskusjon om et utviklingsprosjekt er å danne grunnlag for utkast til behovsmelding og oppdragsbeskrivelse. PBE orienterte om at bybåndssamarbeidet om at gjenstående midler fra oppfølging av handlingspunkt H7 i handlingsprogrammet til RP-ATP er satt til disposisjon for bybåndssamarbeidet for å starte et prosjekt om bylogistikk. Gjenstående midler tilsvarer 237 000 NOK. I foregående møter har vi snakket om å supplere disse midlene med midler fra Klimasatsordningen. I forslag til statsbudsjett for 2023, har regjeringen foreslått at Klimasats-ordningen ikke videreføres. Hurtigbåtprogrammet i Klimasats som skal bidra til hurtigbåter med null- og lavutslippsløsninger i fylkeskommunale samband, er foreslått videreført med 40 millioner kroner. Statsbudsjettet skal vedtas av Stortinget før det er endelig. Økonomisk ramme for et utviklingsprosjekt er derfor usikker.

På denne bakgrunn mener PBE at det vil være hensiktsmessig med en trinnvis tilnærming, gitt at den økonomiske rammen foreløpig er relativt liten.

PBE gikk kort igjennom tidligere diskusjoner i bybåndet om mulig prosjekt om bylogistikk, se vedlagte presentasjon (vedlegg 1).

Det ble i møtet gjennomført et gruppearbeid der gruppene skulle diskutere overordnede idéer for et utviklingsprosjekt om bylogistikk. Resultater av gruppearbeidet er sammenfattet under, med mulige innretninger og avgrensninger for et bylogistikkprosjektet. Tabellen er kun utarbeidet som mulig forslag, og vil være et dynamisk dokument som er tenkt supplert i videre prosess med å konkretisere prosjektidé.

	Mål	Nytte	Behov	Arbeidsoppgaver
1	Bylogistikkplan for bybåndet	Å se bylogistikk i sammenheng i hele bybåndet	-Kunnskap/forprosjekt om hvordan tema behandles i dag, og hvordan det kan/bør behandles på tvers av aktører i bybåndet fremover	-rydde opp i begrepsdefinisjoner -samle og oppsummere lærdom i pågående og avsluttede relevante prosjekter og utredninger om bylogistikk -gjennomgang av arealformål innenfor bybåndet med utgangspunkt i KPA -gjennomgang av relevante temaplaner i bybåndet -gjennomgang av mulig samordning mellom aktører om felles plan for bylogistikk -utrede og dokumentere konsekvenser for infrastruktur ifm bylogistikk -samle/konkretisere kunnskap om hva som kan og bør samlokaliseres innenfor bylogistikk (og ev. andre formål) -forslag til lokalisering av eventuelle samlastterminaler
2	Veileder for bylogistikk	-kommuner får bedre kjennskap til hvordan de kan jobbe med bylogistikk	-veiledning til hvordan kommuner kan samarbeide med andre offentlige og eksterne aktører -veiledning til hvordan og når kommunene skal håndtere bylogistikk - kartlegge handlingsrommet for kommunen	-rydde opp i begrepsdefinisjoner -samle og oppsummere lærdom i pågående og avsluttede relevante prosjekter og utredninger om bylogistikk -utrede og dokumentere konsekvenser for infrastruktur ifm. bylogistikk -samle/konkretisere kunnskap om hva som kan og bør samlokaliseres innenfor bylogistikk (og ev. andre formål) -utarbeide tips til gode reguleringsbestemmelser på ulike plannivå -forslag til lokalisering av eventuelle samlastterminaler
3	Etablere samleterterminal(er) i bybåndet	-mer strategisk plassering av samleterterminaler innenfor bybåndet -Redusere tungtransport i byområder -Øke trafikkikkerhet -Bedre forhold for leverandører av varer -mer effektiv varelevering	-kunnskap om hvordan samlastterminaler kan fungere i bybåndet -kunnskap om hvordan varehandelen kan optimaliseres slik at det kun kjøres fulle og utslippsfrie transportkjøretøy i sentrumsområder	-forslag til lokalisering av eventuelle samlastterminaler -utrede og dokumentere konsekvenser for infrastruktur ifm. bylogistikk (eks. økt strømtilgang og lignende)

5 Eventuelt

PBE ba om innspill til arbeidsgruppens neste møte med hovedtema "parkering".

Vedlagte presentasjoner:

1. Presentasjon PBE
2. Presentasjon PBE handelsprosjektet
3. Presentasjon BYM
4. Presentasjon KLI
5. Presentasjon Osloregionen